

MET ELKAAR - VOOR ELKAAR!

PARTIJPROGRAMMA 2026 - 2030

LRL *Stem
lijst* **3**
Lokaal Belang Lingewaard

MET ELKAAR-VOOR ELKAAR!

WAT VINDEN WIJ BELANGRIJK?

Een lokale partij met haar wortels diep in onze mooie gemeente! Wij snappen dat niet de politiek een samenleving maakt, maar dat onze inwoners dat doen. Onze leden hebben rechtstreeks inspraak op ons beleid en bestuur. Daar zijn we trots op.

We zijn een partij waarvoor de inwoners de basis vormen voor ons politieke beleid en de keuzes die we moeten maken. Daarom luisteren we, als het even kan en lukt, naar onze inwoners én onze leden, waarbij we weten dat we de politieke keuzes voor al onze inwoners moeten én durven maken. Participatie is voor ons belangrijk, maar participatie betekent niet dat iedereen tevreden zal zijn over hetgeen er uiteindelijk besloten wordt. Dat moeten we in deze steeds complexere maatschappij ook accepteren.

Als lokale partij staan we midden in onze samenleving en weten we wat er speelt. We zien dat de kloof tussen onze inwoners en de landelijke overheid nog groter is geworden de afgelopen jaren. Wij doen er alles aan om dat lokaal te voorkomen door dichtbij onze inwoners te staan. We nemen verantwoordelijkheid voor wat we doen en durven dat ook uit te dragen. We zijn geen partij van 'schreeuwen aan de zijlijn' maar proberen altijd de verbinding te zoeken. In onze ogen moet goed bestuur open (transparant) en eerlijk (integer) zijn. Veel plannen inbrengen is mooi, maar ze moeten bij ons wel aan twee voorwaarden voldoen: ze moeten haalbaar én betaalbaar zijn. Dit betekent soms dat we moeten besluiten om dingen niet te doen óf pas in een later stadium. We maken maximaal gebruik van de bijdragen en subsidies die we kunnen verwerven vanuit de Rijksoverheid, de provincie en andere instellingen.

Voor alle zeven kernen die onderdeel uitmaken van de gemeente Lingewaard koesteren wij het eigen karakter. 'Eenheid in verscheidenheid' is voor ons als partij belangrijk. We snappen dat elke kern zijn of haar specifieke uitdagingen heeft en daar moet ruimte voor zijn. Tegelijkertijd zijn er grotere uitdagingen die we voor de hele gemeente aan moeten gaan. De afgelopen jaren waren niet altijd makkelijk, de oorlog in Oekraïne zorgde voor behoorlijke uitdagingen voor onze gemeente. Terugkijkend kunnen we constateren dat we dit voortvarend opgepakt hebben. De eerste scholen staan in de steigers om vernieuwd te worden en we hebben fors geïnvesteerd in de diverse (sport)accommodaties die het nieuwe hart moeten vormen van onze kernen. We zijn trots op wat we al wél hebben weten te realiseren, maar we weten ook dat we nog lang niet klaar zijn: we gaan samen op weg naar 2030!

WONEN, LEREN & WERKEN

We hebben meer woningen nodig! De afgelopen jaren is steeds duidelijker geworden wat de allergrootste behoefte is van onze inwoners: het hebben van een huis, een eigen plek om aan een 'thuis' te bouwen. We hebben de afgelopen jaren al stappen kunnen zetten, maar er is nog veel te doen. Er moeten simpelweg nog veel meer huizen gebouwd worden voor verschillende doelgroepen, tegelijkertijd liggen er grote uitdagingen voor ons om te zorgen voor goede schoolgebouwen. Daarin moet de gemeente een belangrijke(re) rol gaan spelen; niet alleen als beheerder van gebouwen, maar als drijvende kracht om onze kinderen een opleiding te kunnen bieden die aansluit op de behoeften van de lokale arbeidsmarkt. Kortom een omgeving bieden waarin ze zich prettig voelen en zich optimaal en blijvend kunnen ontwikkelen. Ten slotte moeten we een gemeente blijven waar ondernemers en agrariërs willen én kunnen blijven ondernemen. Dit ondernemersklimaat vraagt om duidelijkere visie op de rol van ondernemen in onze gemeente.

WONEN

WONINGEN, WONINGEN & NOG MEER WONINGEN

Wij willen dat woningen beschikbaar komen die betaalbaar zijn voor onder andere starters, senioren & spoedzoekers. Deze doelgroepen hebben het moeilijk op de woningmarkt. Als we meer bouwen voor deze doelgroepen kan ook de doorstroming op gang komen die zo hard nodig is in de lokale huizenmarkt. We vinden het niet meer dan vanzelfsprekend dat bij het toewijzen van (huur)woningen gekeken wordt of de inwoners uit de eigen kernen voorrang kunnen krijgen op de woningmarkt. Bij huurwoningen kan dat al, bij koop is dat lastiger, maar we vinden wel dat dit besproken moet worden. Daarbij mag én moet soms buiten de gebaande paden gedacht worden want onze woningnood is immers te groot om alleen binnen de bestaande kaders naar oplossingen te zoeken. We moeten écht werk maken met het verruimen van ons woonbeleid. Een mooi voorbeeld hiervan is om vrijkomend gemeentelijk vastgoed meteen in te zetten voor woningbouw. Veel partijen hebben aangegeven alles te doen aan het realiseren van meer woningen, maar LBL heeft de afgelopen vier jaar ook daadwerkelijk daad bij woord gevoegd.

WONEN

KLEINE(RE) HUISHOUDENS

Er blijft een ontwikkeling gaande naar meer één- en tweepersoonshuishoudens. We zien ook de trend dat mensen op latere leeftijd niet meer direct de keuze maken om te gaan samenwonen. Het aanbod van woningen voor deze doelgroepen moet hierop worden afgestemd, ook om de woningen voor deze doelgroep betaalbaar te houden. Daarnaast moet het makkelijker zijn om bestaande woningen te splitsen en om (pré)mantelzorg woningen te realiseren omdat onze inwoners daar behoefte aan hebben. Bij nieuwbouwprojecten kan hier ook al naar gekeken worden.

ACTIEVER (GROND)BELEID

We hebben al goede stappen gezet om te zorgen dat de gemeente meer regie kan nemen bij het realiseren van woningen. Een actiever grondbeleid kan hierbij onderdeel van een oplossing zijn, maar we moeten dit zorgvuldig doen en niet al te grote risico's nemen en speculeren, het gaat hier immers om gemeenschapsgeld. Ontwikkelen van woningen is wat ons betreft een maatschappelijke opdracht waar de gemeente geen geld aan over hoeft over te houden.

STEUN DE STARTERS!

De gemeente moet een grotere pot reserveren om startende jongeren in Lingewaard aan een zogenaamde starterslening te helpen. Hiermee wordt de stap naar een 'eerste huis in Lingewaard' toch weer een stukje kleiner en helpen we jongeren uit onze eigen gemeente aan een passende woning.

LEREN

(BASIS) ONDERWIJS IN ELKE KERN

In onze gemeente moeten alle kinderen naar een basisschool kunnen gaan in het dorp waar ze wonen. Dat betekent dat wij er alles aan doen om in alle kernen onze onderwijsvoorzieningen (de zogenaamde Integrale Kind Centra) in stand te houden en te verstevigen. De gemeente heeft een belangrijke taak om te zorgen voor veilige fietsroutes naar onze basis- en voortgezet onderwijs scholen. Deze routes moeten zichtbaar worden óf blijven. Het stimuleren van 'op de fiets naar school' is gezond én zorgt voor meer veiligheid rondom de scholen.

JONG GELEERD IS OUD GEDAAN

We hebben al behoorlijk geïnvesteerd in nieuwe en goede schoolgebouwen in onze gemeente. Maar we hebben nog grote uitdagingen voor ons. Het Integraal Huisvestings Plan moet ervoor zorgen dat we wederom nog meer scholen kunnen verbouwen of zelfs nieuw bouwen. Kwalitatief goede schoolgebouwen vormen de randvoorwaarden voor goed onderwijs voor onze toekomstige generatie. De afgelopen jaren waren Het Sterrenbos in Huissen, De Doornick in Doornenburg, De Vonkenmorgen in Gendt en het OBC in Bemmelen aan de beurt. Ook nu staan de plannen voor vier andere scholen alweer in de steigers. Onder andere de Marang in Angeren en de Pius X in Bemmelen staan op de lijst. Dat kost veel geld, maar we bezuinigen absoluut niet op de basis van onze maatschappij: het onderwijs.

MÉÉR DAN EEN SCHOOL- GEBOUW

Het gaat niet echt goed met de Nederlandse jeugd. Ook in onze gemeente heeft 2 op de 10 jongeren te maken met Jeugdzorg. Dat is zorgelijk en daarom moeten we als gemeente de scholen meer ondersteunen bij hun taken. Wij willen dat scholen meer ruimte krijgen in de letterlijke én figuurlijke zin om onze jongeren te helpen zich te ontplooien en te ontwikkelen. Zorg dat er niet alleen onderwijs gegeven kan worden, maar dat er ook ruimte is om te werken aan de ontwikkeling van leerlingen in de breedste zin van het woord. Hiermee creëren we een betere basis voor onze jeugd, dat verdienen ze.

WERKEN

BRUISENDE CENTRA

Onze energie moet zich niet alleen richten op de grotere bedrijven maar zeker ook op het MKB, detailhandel en de horeca. We zien in sommige kernen dat de centra moeite hebben om deze levendigheid te behouden. Samen met het centrummanagement moeten we als gemeente blijven stimuleren dat onze centra de uitstraling en aandacht krijgen die ze nodig hebben. We zijn geen vastgoedontwikkelaar, maar we kunnen met ons beleid wél sturing geven aan de ontwikkelingen die we graag zien in onze kernen. Om dat te bereiken is een combinatie van winkels én horeca essentieel.

WERKEN

ARBEIDS-MIGRATIE

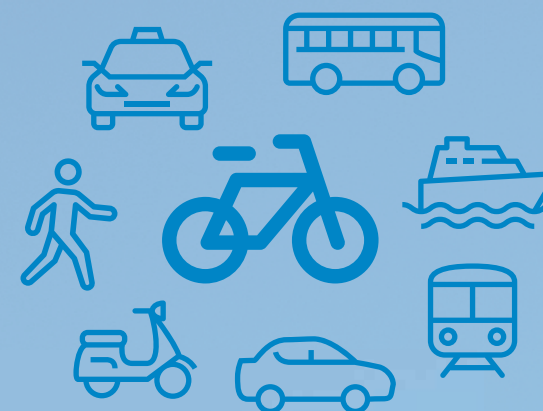
Veel bedrijven uit arbeidsintensieve sectoren, zoals bijvoorbeeld de tuinbouw, voelen zich thuis in onze gemeente. In onze ogen hoort daar ook fatsoenlijke en voldoende woongelegenheden bij. Door dit als gemeente goed te reguleren en te eisen komt dit ten goede aan zowel de bedrijven als de arbeidsmigranten. Dat is goed voor het ondernemersklimaat en voor de werknemers. Uitbreiding van deze bedrijvigheid moet altijd in het belang van een gezond woonklimaat zijn, waarbij een goede bereikbaarheid een vereiste is.

AGRARIËRS

Onze agrariërs zijn een belangrijk onderdeel uit van de Lingewaardse samenleving. De toekomst van deze doelgroep staat onder druk, zowel maatschappelijk als financieel. We moeten deze agrariërs blijven steunen in de uitdagingen die op hun pad komen. Lingewaard is (en blijft) in onze ogen nog steeds een gemeente waar veel agrariërs hun thuis vinden.

OVER 4 JAAR

- Zijn er significant meer woningen gebouwd voor alle doelgroepen.
- Zijn er meer betaalbare (huur)woningen in alle kernen gerealiseerd.
- Is de regelgeving voor woningsplitsing versimpeld en sneller mogelijk.
- Is elke kern nog steeds uniek in zijn ligging en uitstraling.
- Bieden we sport & cultuureducatie aan op alle basisscholen.
- Zijn er nog steeds bibliotheken in elke kern waarbij ze integraal onderdeel zijn van een grotere maatschappelijke instelling.
- Zijn er in alle kernen kwalitatief goede onderwijsvoorzieningen.
- Worden nog eens vier schoolgebouwen opgeknapt en verduurzaamd.
- Is Stichting Leergeld nog steeds actief om te zorgen dat ieder kind gelijke kansen krijgt in onze samenleving.
- Hebben we gezorgd voor meer stage- en leerwerkplekken gericht op de lokale arbeidsmarkt.
- Blijven we aantrekkelijk voor onze ondernemers en agrariërs.
- Voorkomen we leegstand of dringen leegstand in de winkelcentra terug. Hierbij speelt het centrummanagement een belangrijke rol, maar kan én moet de gemeente meer gaan sturen.

MOBILITEIT & BEREIKBAARHEID

Iedere Lingewaarder merkt het: het wordt drukker op de weg, op het fietspad en bij de bushalte. Dat zorgt soms voor irritatie, onveiligheid of simpelweg tijdverlies. Wij beloven geen wonderoplossingen, maar wél concrete verbeteringen die het dagelijks leven veiliger, overzichtelijker en beter maken. De bereikbaarheid van onze mooie gemeente staat helaas onder druk. We moeten accepteren dat we in de toekomst hoe dan ook wat langer in de file staan. Door de groei van onze gemeente, de toename van het aantal kleinere huishoudens en onze ligging tussen de rivieren en de steden, hebben we grote uitdagingen op het gebied van mobiliteit. Wij gaan er vanuit dat de doorgetrokken A15 meer mogelijkheden biedt voor betere aansluiting op het wegennetwerk buiten onze gemeente. Onze fietspaden én de andere fietsverbindingen moeten meegroeien met de vraag van onze inwoners. Het openbaar vervoer moet én kan beter aansluiten op de behoeftes van Lingewaard. Bereikbaarheid en mobiliteit zijn op alle mogelijke manieren van belang voor ons allemaal.

MET ELKAAR
MET ELKAAR
MET ELKAAR
MET ELKAAR-VOOR ELKAAR!
MET ELKAAR-VOOR ELKAAR!

BEREIKBAARHEID

VOETGANGERS

In de afgelopen jaren is nogmaals duidelijk geworden hoe belangrijk het wandelen is voor veel Lingewaarders. Wandelen is niet alleen een populaire bezigheid voor velen, maar gelukkig wordt het ook steeds normaler om te lopen naar winkels, school of bushalte. Wij vinden dit een goede ontwikkeling en willen daarom investeren in (nog) betere voetgangersvoorzieningen. We zorgen ervoor dat we samen met onze inwoners eventuele problemen en obstakels voor voetgangers signaleren én zo snel mogelijk verhelpen. De openbare ruimte is van en voor ons allemaal. Het onderhouden van onze openbare ruimte is dus ook iets waar we absoluut niet op moeten bezuinigen.

BEREIKBAARHEID

FIETSERS In onze groene gemeente zijn goede fietsvoorzieningen van groot belang. Niet alleen vanuit recreatief oogpunt. Nee, ook voor eigen inwoners zijn goede én veilige fietspaden belangrijk voor het verplaatsen binnen en buiten onze gemeente. De gemeente moet er ook voor zorgdragen dat de fietsverbindingen met de buurgemeenten zoals Overbetuwe en Nijmegen/Arnhem aangelegd of verbeterd worden. Het nieuwe fietsviaduct over de toekomstige A15 is ook een essentieel onderdeel van deze fietsstructuur. Daarnaast willen we een breder fietspad realiseren langs de Linge, hier ligt al een prachtige, snelle verbinding dwars door onze gemeente met een goede aansluiting op het RijnWaalpad. Wanneer we investeren in het verbreden én verlichten van deze bestaande fietsverbinding zullen veel van onze inwoners makkelijker en sneller kiezen voor de fiets.

AUTOMOBILISTEN Het meeste verkeer in onze gemeente bestaat uit zogenaamd woon-werkverkeer. Ons wegennet moet hier ook op berekend zijn én blijven. Daar moeten we als gemeente dus langdurig en structureel in investeren. De aanpak van een tiental infrastructurele projecten moeten de aankomende jaren écht afgerond worden. Dat betreft voor nu met name het aanpakken van diverse rotondes en straten in Huisen. Als er plannen zijn voor nieuwbouw van woningen kiezen wij er voor om te gaan voor een optimaal woningaanbod en daarna kijken we hoe we deze verkeerstechnisch vorm gaan geven. Hierbij spelen afwegingen een rol zoals flexibele(re) parkeernormen, deelfietsen, OV verbindingen, maar ook het stimuleren van gebruik van fiets- en wandelpaden in de nieuw te ontwerpen woonwijken. Menselijk gedrag laat zich misschien lastig sturen, maar we moeten als gemeente wél proberen om dit gedrag te blijven stimuleren.

OPENBAAR VERVOER Het openbaar vervoer is voor veel van onze inwoners belangrijk én noodzakelijk in het dagelijks leven. Met name in de kleinere kernen is er meer noodzaak als het aankomt op goede busverbindingen. Het openbaar vervoer moet dus in onze ogen op orde zijn. Dit betekent dat we willen dat de buslijnen gehandhaafd blijven, dat de bushaltes klantvriendelijker worden voor de gebruikers én dat we moeten proberen meer maatwerk te leveren voor doelgroepenvervoer. Waar mogelijk zoeken we een intensievere samenwerking met onze buurgemeenten en de Groene Metropool Regio om samen het belang van goede OV verbindingen aan de provincie te blijven duiden. De dorpsauto's worden inmiddels goed gebruikt en dat waarderen we.

MOBILITEIT

(VRACHT) VERKEER DOOR DE KERNEN Doorgaand vrachtverkeer door de kernen willen we natuurlijk zoveel mogelijk ontmoedigen. Maar dit ontmoedigingsbeleid mag niet ten koste gaan van het lokale ondernemersklimaat. De hoeveelheid vrachtverkeer door Huissen (h)erkennen we, maar op de korte termijn is een eenzijdige, makkelijke oplossing in onze ogen niet voorhanden. Een 'knip' voor lokaal vrachtverkeer leggen is een maatregel die vooralsnog niet haalbaar lijkt.

De aanleg van de A15 zal ook overlast met zich meebrengen voor de inwoners van Haalderen, Gendt en Doornenburg in de periode 2026 - 2031. Zwaar vrachtverkeer zal hier langdurig gebruikmaken van onze wegen. Uiteindelijk zal deze doorgetrokken A15 moeten leiden tot een vermindering van doorgaand vrachtverkeer in onze gemeente. We blijven sturen op een belangrijke(re) rol voor de provincie. Samen met de provincie willen wij de handen uit de mouwen steken om duurzame én effectieve oplossingen te zoeken voor dit vraagstuk.

DIJKENLANDSCHAP Het dijkenslandschap moeten we koesteren. Het is onderdeel van onze identiteit als gemeente en iets waar we samen met het waterschap zuinig én trots op mogen zijn. Toeristen maken graag gebruik van de dijken voor dagrecreatie, maar het is óók voor veel van onze inwoners een belangrijke en soms zelfs noodzakelijke verkeersader. Wij vinden dat de dijken bereikbaar moeten blijven voor iedereen. Ook voor onze recreatieve bezoekers. De aankomende jaren worden de dijken verzwakt om ons nog beter te beschermen tegen het water, een belangrijk en noodzakelijk proces.

MOBILITEITSVISIE Hoe zien we mobiliteit in de aankomende jaren in Lingewaard? Dat is waar we ons integraal over moeten buigen. Want de traditionele manier van 'straatje erbij, iedereen blij' lijkt steeds minder haalbaar. Onze vervoersmanieren worden steeds diverser; fatbikes, auto's, elektrische fietsen en ga zo maar door. Tegelijkertijd wordt het ook steeds drukker. Deze ontwikkelingen maken dat we als gemeente hier proactief keuzes moeten maken de aankomende jaren als het aankomt op ons mobiliteitsvraagstuk.

OVER 4 JAAR

- Zijn in alle kernen de belangrijkste looproutes naar scholen, winkels en OV veilig, drempelvrij en goed verlicht.
- Is bij herinrichting van straten standaard aandacht voor voetgangersveiligheid, met extra focus op kinderen, ouderen en mensen met een beperking.
- Zijn fietspaden gescand op sociale veiligheid en waar nodig aangepast door bijvoorbeeld verlichting.
- Zijn er betere en snellere fietsverbindingen met de buurgemeente Overbetuwe, Nijmegen en Arnhem.
- Is het fietspad langs de Linge ingericht als volwaardige doorfietsroute, inclusief verlichting en veilige kruisingen.
- Is de fietsverbinding richting Overbetuwe en Arnhem/Nijmegen aantoonbaar verbeterd in samenwerking met buurgemeenten en provincie.
- Zijn minimaal drie ontbrekende of onveilige fietsverbindingen binnen én tussen kernen aangepakt.
- Zijn bij scholen en winkelcentra voldoende overdekte en veilige fietsparkeerplekken gerealiseerd.
- Zijn bushaltes in alle kernen veiliger, beter verlicht en vaker voorzien van fietsparkeren.
- Zijn (nieuwbouw) wijken zodanig ingericht dat er een logische en snelle route voor fietser en voetganger is naar bushalte en (sport)voorzieningen.
- Blijven de nachtbussen gehandhaafd zodat onze jeugd veilig naar de omliggende steden kan om uit te gaan.
- Zijn de belangrijkste verkeersknelpunten in Huissen en Bemmelen gefaseerd aangepakt, met zichtbare maatregelen zoals herinrichting, verkeerscirculatie of slimme verkeerssturing.
- Is er een actuele, gedragen mobiliteitsvisie vastgesteld waarin keuzes zijn gemaakt voor de lange termijn.
- Is duidelijk vastgelegd wat inwoners wel én niet mogen verwachten van de gemeente op het gebied van mobiliteit.
- Zijn de dorpsauto's structureel ingebed en waar nodig uitgebreid.
- Zijn bij nieuwe woningbouwprojecten mobiliteitsplannen verplicht, waarin parkeren, fietsgebruik en OV aantoonbaar zijn meegenomen.
- Is sluipverkeer actief ontmoedigd door handhaving, inrichting en duidelijke routing, zonder het lokale verkeer te hinderen.
- Is samen met provincie en Rijk actief gestuurd op beperking van overlast tijdens de aanleg van de A15.
- Willen we nog steeds dat onze dijken bereikbaar zijn voor iedereen, maar wel met duidelijke, beperkende snelheidsmaatregelen die ook gehandhaafd kunnen worden (zoals de gastvrije Waaldijk).
- Is er een aansluiting gerealiseerd in Huissen vanaf de Karstraat op de A325.
- Zijn meer wegen in de woonwijken als 30 km weg (GOW30) ingericht.
- Hebben we een mobiliteit hub ingericht bij Bemmelen en Huissen als knooppunt met deelauto, bushalte en parkeervoorzieningen voor fiets en auto.
- Is er met (transport)bedrijven in Huissen een convenant opgesteld waarin afgesproken is de route door Huissen niet te nemen.

LEEFBAARHEID & VEILIGHEID

Onze inwoners moeten en willen vaak langer zelfstandig blijven wonen. Leefbaarheid is meer dan alleen het hebben van voorzieningen. Het zijn juist de mensen die de leefbaarheid en veiligheid in onze gemeente waarborgen. Door de druk op onze zorg kan dit helaas niet altijd worden ondersteund door professionele hulp. Daarom is het enorm belangrijk dat we meer aandacht hebben voor bijvoorbeeld de mantelzorg en het ondersteunen van de talloze vrijwilligersorganisaties in onze gemeente die een enorme bijdrage leveren aan onze leefbaarheid en veiligheid. De menselijke maat moet centraal blijven te staan!

MET ELKAAR-VOOR ELKAAR!
MET ELKAAR-VOOR ELKAAR!
MET ELKAAR-VOOR ELKAAR!

LEEFBAARHEID

MULTI-FUNCTIONELE (SPORT)CENTRA

De leefbaarheid van onze kernen wordt niet alleen bepaald door de omgeving, maar juist ook door de mensen. In een samenleving waarin individualisme en eenzaamheid helaas steeds normaler zijn, is het van groot belang dat wij investeren in plekken van ontmoeting en verbinding. Dat doen we door het realiseren van ontmoetingscentra en multifunctionele centra in alle kernen. Hiermee kunnen we onze clubs, verenigingen en inwoners voorzien van eigen plek.

CULTUUR, TRADITIES & STERKE GEMEENSCHAPPEN

We zetten ons in voor het versterken van onze lokale gemeenschap. We ondersteunen tradities, dorpsfeesten, verenigingen en vrijwilligers als het kloppend hart van onze samenleving. We stimuleren nieuwe initiatieven via een fonds voor leefbaarheid en verbinden dit aan het sport- en cultuurakkoord. In elke kern komt een ruimte voor een multifunctioneel centrum of dorpskamer waar inwoners elkaar ontmoeten én de gemeente dichtbij is. Hier zijn ook onze historische kringen een integraal onderdeel van.

LEEFBAARHEID

PARTICIPATIE De gemeente moet een voorbeeld zijn als het gaat om laagdrempelig contact en oog voor haar inwoners. Je inwoners betrekken bij de besluitvorming is belangrijk, maar ook essentieel voor het wederzijdse vertrouwen tussen burger en overheid. Hierbij is tijdige, duidelijke communicatie over ontwikkelingen die belangrijk zijn voor Lingewaarders cruciaal. Thema's zoals windmolens, vluchtelingen en nieuwe ontwikkelingen in de kernen liggen vaak gevoelig. Transparantie is daarbij van groot belang, maar aan de andere kant moeten we ook kritisch blijven over participatie. Het kan niet betekenen dat iedereen tevreden is over het resultaat óf dat een kleine groep inwoners met een mening leidend kan zijn. We moeten hier heel duidelijk aan verwachtingsmanagement doen.

VRIJWILLIGERS We kunnen niet zonder vrijwilligers. Daarom vinden wij dat vrijwilligers meer professionele en financiële ondersteuning verdienen, mocht het nodig zijn om deze vrijwilligheid in stand te houden. De talloze clubs, stichtingen, culturele centra en andere instellingen in onze gemeente moeten er op kunnen vertrouwen dat wij bereid zijn om hen te ondersteunen als dat nodig blijkt te zijn. Het is daarom belangrijk dat we ons als gemeente flexibel en pragmatisch opstellen.

EENZAAMHEID TEGENGAAN Een van de meest onderschatte problemen waar veel mensen tegenwoordig mee te maken hebben is eenzaamheid. De voorzieningen in onze kernen staan onder druk, evenals de sociale cohesie. We stimuleren verbinden én ontmoeten door onze kernen te voorzien van multifunctionele, duurzame ontmoetingscentra.

ZORG(EN) VOOR ELKAAR We willen de komst van een Odensehuis in Lingewaard stimuleren; een laagdrempelige ontmoetingsplek voor mensen met (beginnende) dementie en hun mantelzorgers. Het Odensehuis past binnen onze dementievriendelijke gemeente en een betrokken Lingewaard, waar inwoners elkaar ontmoeten, ondersteunen en actief blijven deelnemen aan de samenleving. Daarmee spelen we in op de vergrijzing en versterken we de saamhorigheid die onze gemeente kenmerkt.

VEILIGHEID

DE OPENBARE RUIMTE De kwaliteit van de openbare ruimte bepaalt in belangrijke mate het gevoel van veiligheid en woonplezier. Het kwaliteitsniveau in de openbare ruimte is voor ons belangrijk om een bijdrage te leveren aan de leefbaarheid. Er moet dus geïnvesteerd worden in het onderhoud ervan. Ook onze inwoners kunnen zorgen om het met elkaar en voor elkaar schoon en netjes te houden. De openbare ruimte is van iedereen en voor iedereen en als gemeente dragen we zorg dat deze veilig en op orde is én blijft. Deze ruimte mét haar groen nodigt uit tot ontmoeten, verbinden en bewegen.

HANDHAVING In de gemeente is het belangrijk dat we de afspraken die we maken met elkaar ook daadwerkelijk handhaven. De laatste jaren zien en horen we vaker dat er sprake is van enkele structurele overlast gevende locaties binnen onze gemeente. We vinden dat we extra handhaving capaciteit moeten inzetten én dat onze BOA's meer en duidelijker zichtbaar zijn in de kernen.

PREVENTIE De gemeente moet blijvend aandacht besteden om bewustwording te creëren over de nieuwe uitdagingen die op ons pad komen. Ondermijning door criminelen, drugsafval in onze buitengebieden, maar ook digitale veiligheid is een steeds belangrijker aandachtsgebied voor onze inwoners. Wij willen blijven inzetten op preventie en zien hierin een steeds belangrijkere rol weggelegd voor onze gemeente. We ondersteunen dan ook het landelijke programma met betrekking tot voorlichting en bewustwording over mogelijke noodscenario's. www.denkvooruit.nl

VEILIG WONEN VOOR IEDEREEN In onze gemeente zijn gedurende bepaalde seizoenen van het jaar honderden arbeidsmigranten keihard aan het werk om onze agrariërs en ondernemers te ondersteunen tijdens seizoensgebonden werkzaamheden. Deze mensen moeten op een fijne en veilige manier gehuisvest kunnen worden. Daarom zal de gemeente actief meewerken met agrariërs en ondernemers die dergelijke huisvesting willen en kunnen realiseren. Maatwerk is hierin ons motto. Door het invoeren van de verblijfsbelasting deelt de gemeente ook mee in de lusten en niet alleen in de lasten.

SENIOREN Daarnaast is er specifiek aandacht voor senioren in de vorm van goede voorlichting en informatieverstrekking erg belangrijk. Ook deze doelgroep moet veilig én gezond kunnen blijven wonen.

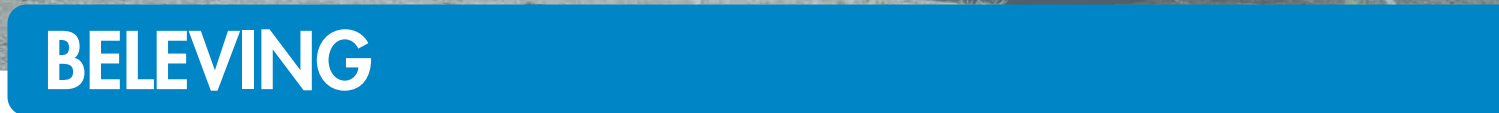
OVER 4 JAAR

- Moeten we de mantelzorgers met woord en daad blijven ondersteunen bij hun taken.
- Moeten inwoners, bedrijven, verenigingen en maatschappelijke organisaties betrokken blijven bij het gemeentelijk beleid.
- Is voor iedere inwoners duidelijk wat participatie betekent en waar men op kan rekenen vanuit de gemeente, maar ook wat we verwachten van onze inwoners.
- Is de openbare ruimte in Lingewaard er nog steeds eentje om trots op te zijn en die uitnodigt tot ontmoeten en bewegen.
- Hebben we ervoor gezorgd dat er in elke kern een multifunctionele accommodatie is gerealiseerd en ondersteunen we de verenigingen die hier gebruik van maken.
- Is er meer personele capaciteit om handhavingstaken uit te voeren en zijn onze handhavers vaker zichtbaar in onze kernen op momenten dat het écht nodig is.
- Kunnen arbeidsmigranten op een fijne en veilige manier wonen in onderkomens die door ondernemers gerealiseerd zijn.
- Betalen deze arbeidsmigranten ook nog steeds verblijfsbelasting.
- Ondersteunen we onze vrijwilligers via een actief vrijwilligersbeleid, lokale vrijwilligersdag en minder gemeentelijke regeldruk.
- Kan elke vereniging aanspraak maken op 20 uur uitvoerende ondersteuning per jaar voor bijvoorbeeld beleidsontwikkeling. Denk hierbij bijvoorbeeld aan onze Historische kringen.
- Zijn er ontmoetingsplekken in elke kern (zoals huiskamers, buurtcentra, sportkantines, multifunctionele accommodaties) waar inwoners elkaar kunnen ontmoeten en waar de gemeente dichtbij is.
- Is er een fonds voor initiatieven rond leefbaarheid en saamhorigheid, gekoppeld aan het sport- en cultuurakkoord.
- Zijn er Toegankelijke openbare ruimtes (ook voor mensen met een beperking) en inclusieve speelplekken.
- Stimuleren we onderlinge ontmoeting en generatieverbinding via buurt- en dorpshuizen, scholen en verenigingen.
- Realiseren we een Odensehuis in Lingewaard en stimuleren en ondersteunen we (bij voorkeur in samenwerking met lokale zorg) en welzijnsorganisaties, vrijwilligers en ervaringsdeskundigen.
- Is het park Rosendaal in Huissen een park waar spelen, bewegen en ontmoeten centraal staat voor de inwoners in de omliggende wijken.
- Is de ervaren veiligheid van meisjes en vrouwen in de openbare ruimte toegenomen.
- Behouden we een dekkend netwerk van AED's in de hele gemeente

BELEVING & BEWEGING

Lingewaard heeft enorm veel te bieden! En wij vinden dat we meer en beter gebruik moeten maken van onze middelen om al dat moois meer bekendheid te geven. Hier liggen dus kansen voor onze recreatieve instellingen, musea en campings. Wij vinden dat meer aandacht voor toerisme ook een enorme impuls kan geven aan onze lokale horeca, middenstand en detailhandel. Er moet geïnvesteerd worden in mooie fietstochten waarbij natuur, cultuur en geschiedenis samenkomen. Ook zien we hoe belangrijk beweging is voor een gezonde én gelukkige samenleving. Sport en spel zijn belangrijk, voor jong en oud.

BELEVING

ONTMOETEN & VERBINDEN

Goede fietsvoorzieningen in onze kernen, wandelpaden & struinpaden in onze polders kunnen én moeten de impuls geven aan ons toerisme: "Het is fijn om in Lingewaard te zijn!" Daarbij is het van groot belang dat ook de resterende openbare ruimte voor zowel onze inwoners als toeristen van een goed en kwalitatief hoog niveau is. De laatste jaren is er een flinke slag geslagen bij het bewegwijzeren van deze routes zowel binnen als buiten de bebouwde kom. Deze trend willen we dan ook graag voortzetten in de aankomende periode.

MOOIE MUSEA

Onze toeristische trekkers zoals Kasteel Doornenburg en Fort Pannerden blijven de aandacht krijgen die ze verdienen. We zien wel meer mogelijkheden in vergaande samenwerking. We maken ons hard voor de verplaatsing van oorlogsmuseum Niemandsland naar het voormalige pand van basisschool de Vonkenmorgen aan de Nijmeegsestraat in Gendt. Ook zien we dat de musea in Huissen zoals Mea Vota en Hof van Hessen meer aandacht zouden moeten krijgen van onze lokale onderwijsinstellingen. We hechten er groot belang aan dat we dit structureel blijven doen. Organisatie Clink samen draagt hier, samen met onze cultuurcoaches, zorg voor.

BELEVING

KWALITATIEVE KERMISSEN

De grote hoeveelheid evenementen die het jaar rond worden georganiseerd willen we blijvend ondersteunen. We zijn blij dat er geen leges in rekening gebracht worden, maar we willen dat dit ook de komende vier jaar niet gaat gebeuren. Tegelijkertijd zien we een zichtbare achteruitgang in kwaliteit van de kermissen in met name de kleine kernen. Dit moet en kan anders. De gemeente moet hier financiële keuzes in gaan maken. De uitvoering hiervan moet grondig geëvalueerd worden en de huidige contracten moeten worden herzien. Dat er prima kermissen kunnen zijn in kleine kernen is duidelijk. Het is namelijk aan de overkant van de rivier wél gelukt. Laten wij hier dan ook een voorbeeld aan nemen.

TROTS OP ONS TOERISME

Ingezet moet worden op het betrekken van de ondernemers op het gebied van recreatie en toerisme bij het verder versterken en verbeteren van de communicatie naar buiten toe. Zowel digitaal als fysiek mag er meer worden geïnvesteerd in instandhouding, verbetering en uitbreiding van toeristische mogelijkheden in onze mooie gemeente. We blijven van mening dat we als prachtige gemeente meer zichtbaar moeten zijn én dat onze toeristische sector niet altijd mee kan profiteren van de toeristenbelasting. Dat kan én moet anders. Graag zien we een grotere rol weggelegd voor de stakeholders bij dit onderwerp zoals onze campings en musea.

BEWEGING

SAMEN SPORTEN

Onze sportaccommodaties zijn behalve een plek om te bewegen en sporten ook een belangrijke sociale ontmoetingsplek in veel kernen. Door sport en bewegen dragen we bij aan een gezonde leefstijl. Daarom blijven we ons inzetten voor de zogenaamde multifunctionele sportaccommodaties in al onze kernen. Haalderen, Huissen en Bemmelen zijn al mooie voorbeelden. Ook Angeren heeft al flinke stappen gezet. Nu is het de beurt aan Doornenburg. Wij ondersteunen daarom ook de 'open clubgedachte' en moet sport en bewegen vanuit deze sportzones voor iedereen toegankelijk zijn. Door een sportcomplex niet alleen aan een specifieke club te koppelen maar breder in een kern te positioneren laten we meer mensen meebewegen én genereert de club hiermee de broodnodige inkomsten. Ook zal het in onze ogen makkelijker moeten worden om vrijwilligers te vinden en aan je te binden als vereniging, hierbij kan de gemeente bestuurlijke ondersteuning bieden. Ook zoeken we de verbinding met scholen in het kader van een vitale en gezonde jeugd zodat we de druk op de jeugdzorg kunnen verminderen.

SAMEN SPELEN

De ontwikkeling van kinderen is voor een groot deel afhankelijk van het 'spelend leren'. Onze kinderen horen dat te kunnen doen op goede, fijne speelplaatsen waarbij de natuur meer centraal komt te staan. De afgelopen jaren zijn er al stappen gezet en we zien een prettige trend bij nieuwbouwprojecten, de speelgelegenheden worden hierin integraal meegenomen en zo natuurlijk mogelijk ingepast. Dit is wat ons betreft een pré.

BEWEGING

SAMEN ZWEMMEN

In Lingewaard leven we ingeklemd tussen de grote rivieren én hebben we enorm veel water en waterpartijen. Het is dus logisch dat onze inwoners graag in deze wateren recreëren. Dat moet ook veilig kunnen gebeuren. Dat dit niet altijd het geval is blijkt uit het aantal drenkelingen landelijk de afgelopen jaren. Daarom stimuleren wij het zwemonderwijs voor bijzondere doelgroepen en vinden we dat de gemeente hierin haar verantwoordelijkheid moet blijven nemen in de aankomende jaren. Hierbij denken we aan voorlichting en financiële ondersteuning voor scholen en verenigingen, met extra oog voor nieuwkomers.

SPORT & BEWEGING

Sport en beweging brengen mensen samen en versterken de sociale samenhang. Wij willen dat iedereen in Lingewaard kan meedoen, ongeacht leeftijd of achtergrond. Daarom zetten we in op laagdrempelige sportvoorzieningen, toegankelijke speelplekken en een gezonde leefomgeving. Niet alleen voor jongeren maar ook voor senioren. Verenigingen krijgen minder regeldruk en meer ondersteuning via één gemeentelijk loket. We stimuleren ook buiten sporten en bewegen in parken, op dijken en in het buitengebied.

OUD IS GOUD!

Senioren leveren een onschatbare bijdrage aan de samenleving, ook in onze gemeente. Zij delen niet alleen hun kennis en ervaring, maar zijn ook actief als vrijwilliger of op de sportclub. Daarnaast bieden ze een antwoord op de tekorten in de zorg door als mantelzorger of oppas hun steentje bij te dragen, vaak nog na hun pensionering. Het is daarom belangrijk senioren te betrekken bij beleidsvorming. Een seniorenadviesraad die regelmatig overlegt met de wethouder zou hier een waardevolle stap zijn. Door ideeën uit te wisselen, kunnen we samen knelpunten in de gemeente oplossen.

OVER 4 JAAR

- Zijn er meer natuurspeelplaatsen in alle kernen zodat onze jeugd in een fijne en gezonde omgeving de kans krijgt om te spelen.
- Wordt de geheven toeristenbelasting in beter overleg met onze ondernemers in de toeristische sector besteed.
- Is er een centrale aansturing voor het toerisme in onze gemeente waarbij de diverse partijen samen werken en elkaar versterken.
- Is er naast een geboortebos, ook een herdenkingsbos in Lingewaard waar mensen hun naasten kunnen herdenken.
- Is er in elke kern, groot en klein, een kwalitatief goede kermis, met échte kermisattracties in plaats van bijna alleen maar eet- en goktenten.
- Worden evenementen nog steeds ondersteund door de gemeente.
- Zorgen we dat inwoners beter op de hoogte zijn is van het financieren van zwemonderwijs voor specifieke doelgroepen zoals lage inkomens of statushouders zodat ook deze mensen veilig kunnen zwemmen binnen én buiten onze gemeente.
- Zien we sport en beweging als prioriteit; dit bevordert fysieke en mentale gezondheid en gemeenschapszin.
- Zijn er nog steeds voldoende laagdrempelige en betaalbare sportvoorzieningen voor alle leeftijden en achtergronden.
- Investeren we blijvend en structureel in openbare sport- en speelplekken (buitenruimte) en ondersteuning van sportclubs met vrijwilligers.
- Steunen we inclusieve sport(en) en speeltuinen (voor mensen met een beperking)
- Hebben we voldoende preventieprogramma's voor gezondheid en bewustwording (voeding, beweging, mentale gezondheid).
- Is er één contactpunt voor verenigingen en vrijwilligers.
- Zetten we veel meer in op preventie als gemeente als het aankomt op het verlenen van zorg.
- Vinden in en op onze sportaccommodaties ook gymlessen plaats. Een belangrijk fundament voor een leven lang bewegen. We blijven inzetten op het feit dat alle leerlingen gymles krijgen van een vakleerkracht en dat alle leerlingen volop bewegen tijdens een schooldag.
- Stellen we samen met de sport- en beweegsector het derde sport- en beweegakkoord op met daarin de doelen én activiteiten op het gebied van sport en bewegen voor de komende jaren.
- Heeft Sportservice Lingewaard zich doorontwikkeld tot een krachtig lokaal sportbedrijf.
- Neemt LingewaardDoet nog steeds een belangrijke plaats in het ondersteunen van lokale initiatieven.

KLIMAAT & MILIEU

Onze mooie gemeente vormt de groene buffer tussen de twee stedelijke gebieden Arnhem en Nijmegen. Dat is iets waar we echt zuinig op moeten zijn. We zien allemaal dat het klimaat de aandacht hoort te krijgen die nodig is. Maar we zien ook dat er nog veel dingen onduidelijk zijn. Welke doelen zijn realistisch? Zijn de gemeentelijke klimaatdoelen haalbaar en, niet onbelangrijk, ook betaalbaar? We moeten maatregelen treffen die passen bij de snelheid van de ontwikkelingen in de energiemarkt en moeten dus ook keuzes durven te maken. Bij dit enorme vraagstuk is het van groot belang dat we als gemeente maatwerk durven te leveren voor onze inwoners en ondernemers die een steentje bij willen dragen aan de energietransitie.

MET ELKAAR-VOOR ELKAAR!
MET ELKAAR-VOOR ELKAAR!

KLIMAAT

WATER We zijn gewend om te leven met het water in ons mooie Lingewaard. De Linge stroomt dwars door onze gemeente en we liggen ingeklemd tussen de rivieren. We willen dat de gemeente de onderzoeken omarmt om te kijken naar deze mogelijkheden om dat water in te kunnen zetten voor onze energiebehoefte. Tegelijkertijd is door het veranderende klimaat ook noodzakelijk dat we al dat water een goede plek geven in onze gemeente. Het voorkomen van hittestress en klimaatadaptatie moet structureel onderdeel zijn van de ruimtelijke ontwikkelingen binnen onze gemeente.

ZON Opwekken van zonne-energie is een belangrijk onderdeel van onze energietransitie. Als we de landelijke doelstellingen willen halen op de lange termijn, moeten we investeren op de korte termijn. Maar aangezien onze ruimte beperkt is door de rivieren, de steden om ons heen én de natuurgebieden, willen wij niet dat ons landelijke gebied vol komt te liggen met zonnepanelen in weilanden en boomgaarden. Wat ons betreft komt er een einde aan grootschalige zonnevelden. Wij zien liever dat we stimuleren dat particulieren en ondernemers de ruimte blijven zoeken op onze daken.

KLIMAAT

WIND Windenergie blijft voorlopig nodig, maar we willen geen nieuwe grootschalige windmolen locaties meer in onze gemeente. De drie windmolens langs de Linge én de twee windmolens bij steenfabriek Caprice voorzien in onze ogen voor nu voldoende in onze energiebehoefte. Ook is er simpelweg geen geschikte plek meer binnen onze gemeentegrenzen om windmolens te plaatsen. Daarom zullen we nog meer windenergie-initiatieven op grote schaal dan ook niet steunen.

SAMEN STA JE STERKER! Wij willen een nog intensievere samenwerking met de provincie en de omliggende gemeenten om de klimaatdoelen te kunnen halen. De bijdrage van de provincie en het rijk in deze opgave zijn van groot belang. Ook hiervoor hebben we de samenwerking binnen de Groene Metropool Regio nodig.

MILIEU

AFVAL Het terugdringen van de afvalstroom is een landelijke opdracht wat ons betreft. Maar dat betekent niet dat wij er niks aan willen doen. De gemeente moet het goede voorbeeld geven. Inkoop en gebruik van goederen en diensten die we als gemeente afnemen moeten waar mogelijk duurzaam en lokaal worden ingekocht. Goed voorbeeld doet goed volgen. Dit betekent dat wij bij alles wat we doen in eerste instantie aan onze lokale ondernemers moeten denken.

MILIEUSTRAAAT Op dit moment hebben we zelf al milieustraten in onze gemeente die door particulieren uitgebaat worden. Dat blijven we steunen. We staan achter het idee dat de 'vervuiler moet betalen'. Dit betekent een heldere visie naar de toekomst gebaseerd op het terugdringen van afval, hergebruik (circulair) en goed scheiden loont. De gemeente dient een realistische 'afval' begroting op te stellen gebaseerd op de genoemde uitgangspunten waarin het goede gedrag van de inwoner wordt beloond met een eerlijk afvaltarief. De stijging van bijvoorbeeld verbrandingskosten óf de businesscase van de vuilophaler kunnen niet op het bordje van de inwoners worden gelegd.

OVER 4 JAAR

MILIEU

GROEN? DOEN!

Een groenere wereld begint bij jezelf! De gemeente moet het goede voorbeeld geven wat betreft milieu- en klimaatdoelstellingen. Je kunt van je inwoners niet verwachten het goede te doen wanneer wij als gemeente niet het goede voorbeeld geven. De gemeente moet groene initiatieven van onze inwoners dus met beleid en middelen ondersteunen. De verstrekking van de gratis plastic afvalzakken moet gehandhaafd blijven, het invoeren van de zwerfafvalcoach zal zich moeten bewijzen. We vinden dat hier jaarlijks een evaluatie voor moet plaatsvinden.

REALISME

We willen dat we als gemeente keuzes durven maken op het gebied van klimaat en milieu. We moeten dit met ons allen financieren, dus moeten we ook kunnen aantonen dat het in ons aller belang zal zijn. Onze inwoners moeten het vertrouwen hebben dat de keuzes die wij op klimaatgebied maken haalbaar en vooral betaalbaar zijn. Wij kiezen voor realisme boven idealisme in dezen. De ambities voor een aardgasvrije wijk de Zilverkamp blijven wij dan ook nauwlettend in de gaten houden. Onze inwoners kunnen niet op hoge kosten gejaagd worden zonder dat we hier alles integraal in afgewogen hebben als gemeente.

- Blijft de vervuiler betalen voor het afval, wordt de lediging van de restafval container dus duurder.
- Mag de afvalstoffenheffing niet verder verhoogd worden.
- Blijft groen/snoeiafval opgehaald worden door de gemeente.
- Blijven er voldoende luieraafval punten in onze hele gemeente beschikbaar.
- Is duurzaam én lokaal inkopen het uitgangspunt voor de gemeente en gemeentelijke instellingen.
- Zijn er significant meer oplaadpunten voor elektrische auto's en e-bikes gerealiseerd simpelweg vanwege de toename van het aantal inwoners met elektrische auto's.
- Mogen mensen ook een eigen (dunne) laadkabel gebruiken om bij hun huis te laden via de openbare weg. (Of wanneer nodig gebruik maken van laadkabel gootjes.)
- Zijn we tegen het plaatsen van zonneparken in onze weilanden en steunen wij het leggen van zonnepanelen op daken van huizen en bedrijven in onze gemeente.
- Hebben we genoeg windmolens staan in onze gemeente en willen we niet uitbreiden.
- Is er een gemeentefonds waarbij we als gemeente particuliere initiatieven voor het aanschaffen van thuisbatterijen kunnen ondersteunen.
- Zijn we aan de slag met het realiseren van (mini-)warmtenetten op die plekken waar dit kansrijk, haalbaar en betaalbaar voor inwoners is.
- Ondersteunen we als gemeente het hyperlokaal opwekken en gebruiken van energie waardoor de behoefte ook hyperlokaal wordt ingevuld; bijvoorbeeld op bedrijventerreinen met zonne- en wind-energie gekoppeld aan grote batterijen.
- Staan er op de bedrijventerreinen energiehubs waardoor de bedrijven de gezamenlijk opgewekte stroom ook samen kunnen benutten.

SAMEN
OP WEG NAAR
2030

**MET ELKAAR
-
VOOR ELKAAR!**

Lokaal Belang Lingewaard

f lokaalbelang.nl
@ lokaalbelanglingewaard
www.lokaalbelang.nl

Stem
lijst **3**